

4.

ΔΟΝΑΤΟΥ ΑΤΖΑΪΩΛΗ

(6 Αυγούστου 1454) ¹.*D[onatus] Acc[iaolus] Johanni Argyropolo sal[utem].*

Marchus Venetus familiarissimus tuus et propter tuam in me benivolentiam mei quoque amantissimus dixit mihi nuper habuisse se litteras a te Bononie datas, mihi que tuo nomine salutem dixit, pro qua quidem re summas gratias tibi ago. Eam scilicet humanitatem, quam hic praesens mihi declarasti, absens etiam tuis litteris maximam pre te fers, cum ostendis te mei sedulo esse memorem. Mihi versa vice tu tuaque omnia non solum memorie sunt, sed etiam tante cure, ut die noctuque cogitare non desinam, nisi quonam pacto te virum doctissimum meique amantissimum ornare dignitate et beneficiis afficere possim. Tue igitur fidei et prudentie est curare ut quam primum ad nos redeas ea quidem mente, ut hanc civitatem tibi patriam perpetuo esse velis. Nam si ulla patria est, que in gravissimis casibus fortunarum tuarum te delectare possit, hec est profecto, que et pulchritudine sua et amenitate loci ceteris aliis est anteferenda. Iam vero mores horum hominum, natura, humanitas animum tuum movere vehementissime debent; ut in ea urbe vivere velis in qua non barbari, non insolentes viri, sed humani, domestici beneque morati homines vitam ducunt. Habes preterea hic permultos tibi familiaritate coniunctos eosdemque sapientie tue amatores, quorum benivolentis apud te plurimum valere debet;

¹ Εύρηται αυτόγραφος ἐν τῷ κώδικι Magliabecchianus VIII 1390 φ. 87⁶ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης.

de me vero quid dicam nescio, quem vel amicissimum tibi vel amantissimum sapientie tue preter ceteros habes. Sed hec omitto, que ante discessum tuum familiarissime inter nos et amicissime disputata fuerunt; tuum igitur erit ad nos redire, nostrum vero curare ut rediens locum honorificum habeas neque alienum a dignitate tua. In quo tantum laborabimus, quantum poterimus in eo consequendo opera et studio contendere, et propter benivolentiam in nos tuam et propter studio in te nostro. De negotio Marci nostri quod tu tantopere mihi commendasti, puto te litteris suis certiore esse factum: res scilicet ex voto nostro successit, eamque nos opera nostra maxime iuimus, cum propter commendationem tuam, tum quia ille sanctissime reliquie amplitudine huius civitatis non videbantur indigne. Supplicationes pro ea re solempni pompa facte fuerunt et Marcho nostro debitum pretium persolutum, ut ex eo poteris plenissime cognoscere. Vale.

Florentie, die VI Augusti 1454.

5

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

(20 Αυγούστου 1454)¹.

Do[natus] J[ohanni] Argyropolo bisantio sal[utem].

Paucis ante diebus scripsi ad te brevem epistolam, quam dedi quidem amico ad te in Peloponessum perferendam.

¹ Εύρηται αυτόγραφος ἐν τῷ κώδικι Magliabecchianus VIII 1390 φ 87⁶ τῆς ἐν Φλωρεντίας Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης.

Deinde Johannes noster Macedo dixit mihi te adhuc esse Venetiis ibique navem expectare que te erat in Greciam portatura: statui igitur exarare aliquos versus et ad te mittere antequam isthinc discederes; non tam quia aliquid habeam dignum auribus tuis, quam ut intelligas me tui non esse immemorem; ego scilicet cursum tuum felicissimum cupio, reditum velocissimum exopto, deum fortunis tuis propitium esse vehementer precor. Cura igitur ut valeas et semper cogites de reditu tuo: nos vero laborem non desistimus ut de se satis nostro desiderio fiet et ratio maxime habeatur et utilitatis et dignitatis tue. Res Marci tui ex voto successit, valdique opera nostra adiuta est, quam propter tuam commendationem et diligentissime libentissimeque prestitimus. Vale.

Florentiae, XX Augusti 1454.

6.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΙΚΚΟΛΟΜΙΝΗ

ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΥ ΠΑΒΙΑΣ

(Μάιος 1467)¹.

Nescio quo animo filii tui obitum feras, si bono, est quod gratuler tibi, cui ratio medeatur, non tempus. Philosophiae tuae haec debetur constantia, cuius tota contentio mortis est commentata. Sin te hominem prestatas, hoc est, pressuram doloris substines, quid ego brevis orae temptum epistola, quod Plato, quod Aristoteles, quod tota doctorum cohors, tot jam annos non potest. Diuturni proposui non subitae consolationis esse id robur oportet, confido tamen que

¹ Εύρηται εκδεδομένη εν ταῖς Epistolae et commentarii Jacobi Piccolomini cardinalis Papiensis. Ἐν Μεδιολάνῳ. 1506 φ. 116²-117² καὶ ἐν τῇ ἐκδόσει Φραγκοφορτίου 1714 ὑπ' ἀρ. 200. Ἐξεδόθη δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Legrand (Cent-dix lettres grecques de François Filelfe. Ἐν Παρισίοις 1892. σ. 147 κ. ἐ.).

est sapientia tibi te non deesse. Sed quod in libris antehac dies docuisti, verioribus nunc experimenti tui argumentis probare, quam ob causam in consolationem non scribo doctissimo praesertim sui temporis non necessariam, nihil enim dici de hoc genere potest, quod tibi non sit, quam caeteris notius. Tenes nil mali esse in morte, in ea praesertim, quae in Domino accidit. Nosti quoque vitae nostrae condicionem vaporum assimilem esse, et quotidianis casibus subditam, in eiusque diuturnitate agenti ita dolores et detrimenta, et luctum vicissim contingere, ut longum iter habenti pulvis et luctum et pluvia. Anaxagorici quoque dicti es memor: Scisse se genuisse mortalem. Q. etiam Fabii, Paulique Aemilii memoriam habes, quorum alter spectatae virtutis consularem filium extulit, alter uno ante triumphum: duobus post amissis filiis, in concione ita locutus est, ut consolari populum non consolationem quaerere videretur. Poro autem intelligis, quid nobis christiana lex iubeat, quid gentilis etiam dictet, In altera lugeri vetantur mortui, quoniam iam quieverunt: altera lugendi terminum praeveniens foeminis, viris nullum praestituit, quoniam et nullum honestum. Sola tantum officia, quae languenti et mortuo praestita sunt, brevi significabo non tam ut moerorem, si quis est, per haec tollam, quam ut ea commemoratione intelligas, quanta hic in te, et filium inventa sit charitas. Doluit supra modum nefario scelere Paulus, nec ingemuit aliter, quam si de filio nuncium id accepisset. Crassatores anxia investigatione missis qui ad vias exciperent, iussit conquiri. Requisivit etiam horis pene singulis, in aliqua vitae spes haberetur, at excedenti peccata fragilitatis nostrae indulgit. Ipse vero Pater Nicenus, qui vulnera illius corde tuo excepit et consolationem non invenit, septem adhibitis medicis, ab ore morientis numquam discessit: nullum levaminis aut ministerii genus intemptatum relinquens, sed contrahens undique omnia per quae tam charo apud se posito pignori servari spiritus posset. Imprimis autem viaticum futurae quietis, plenum perfectumque, sen-

sibus adhuc integris, ministrare curavit, quod ille non minori religione accepit, quam pietate pater tantus impenderit. In complexo denique et benedictionibus suis Creatori animam reddidit. Eum porro defunctum flevit omnis curia, atque ad sepulchrum usque, non privati alicuius, sed Principis pompa est prosecuta, ut plane sit indicatum, quanti filius et in eo pater apud nos haberentur. Monumento autem intra Basilicam Petri indultus est locus parte admodum celebri, quae Calixtum continet, eius nominis tertium, et nec nisi magnis indulgeri est solitus. Ad summas quoque Basilicae gradus qui extra vestibulum sunt: Vicarius templi cum omni sacerdotum collegio, funebri solemnitate cadaver excepit. Si maius aliud potuisset conferri, contulissem libenter desideria nostra, dileximus etenim illum, et excellenti doctrinae tuae deberi indicavimus omnia. Videns ego Nicenum nostrum tanta affectum moestitia, ut sine lachrymis scribere horum quicquam non possit, ne perirent apud se sua, et caeterorum officia, commemoranda tibi ea putavi, pernicionem dolens, quod cui nulla antehac necessitas scribendi occasionem attulerit, attulerit nunc hic acerbissimus casus. In quo quaeso te, mi Argyropule, ut tui sis memor utque Xenophontis etiam facti imitationem tibi proponas. Etenim ille ut accepta inter sacrificandum morte filii, qui eadem qua Epaminondas, pugna occideret, coronam deposuit, moxque ut honestum exitum novit: eam resumpsit, sacrificiumque continuans ne lachrymatus est quidem: Ita tu ex me audiens Bartholomaeum tum in fideli patris sui ministerio accepisse vulnus, et plenam religionis mortem obiisse: tum autem viventi, et mortuo suprema pietatis opera cumulate indulta, si quam naturae imperio virtutis vim posuisti, pari constantia recipe et homo christianus Christum tuum Sancti Iob verbis alloquere: Dedisti Domine filium et abstulisti: factum est quod placuit tibi. Sit nomen tuum benedictum in saecula. Vale.

Romae, maii 1467.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΝ
ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ
ΟΤΕ ΗΡΞΑΤΟ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΠΡΟΤΡΟΠῆ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΕΝ Τῷ ΤΟΥ ΞΕΝΩΝΟΣ ΚΑΘΟΛΙΚῷ ΜΟΥΣΕΙῶ¹

Τοῖς εὐγνώμοσι τῶν ἀνθρώπων τοὺς σφῶν αὐτῶν εὐεργέτας θαυμάζειν μὴ ὅσον εἶμαι χρεῶν, ἀλλ' εἴπερ ἄλλο τι καὶ τοῦτο τῶν ἀναγκαίων πολλοῖς τε ἄλλοις σοφία συνεζηκόσι πολλοῦ ἄξιον εἶναι δόξαν καὶ νόμῳ δήπου τῷ τῶν Περσῶν, ὧ γε δὴ τοσοῦτον ἐσέτι καὶ νῦν τὸ χρῆμα μέλει τουτί, ὡς μηδενὶ ἂν συγχωρεῖν ὅτῳ δ τοιαῦτα γένοιτο ἀμαρτεῖν τὸν αὐτοῦ βίον ἀθῶν διαπερᾶν. Ἐμοὶ δέ, ἄριστε διδασκάλων, πρὸς σοῦ τοσοῦτων ἀγαθῶν ἀπολελαυκότι·

¹ Περιλαμβάνεται ἐν τῷ Βιενναίῳ Phil. Gr. LXXXV φ. 21⁶-23, αἰῶνος ιε' (B), τῷ Ἐσκουριαλείῳ Σ-I-18 φ. 21⁶-23⁶, αἰῶνος ιε' (E) καὶ τῷ τοῦ ἐν Σμύρνη Συλλόγου Ὁμήρου, νῦν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, φ. 18⁶-20^α (Σ). Εὑρίηται δ' ἐκδεδομένον πλημμελῶς ὑπὸ Γ. Κ. Ὑπερίδου Μιχαήλου Ἀποστόλη πονημάτια τρία. Ἐν Σμύρνη. 1876. σ. 38-41.

Ξ = ἅπαντες οἱ κώδικες

Ἐπιγραφή: Τοῦ αὐτοῦ μιχαήλ ἀποστόλη τοῦ βυζαντίου προσφώνημα εἰς τὸν σοφώτατον καὶ λογιώτατον αὐτοῦ διδάσκαλον ἰωάννην τὸν ἀργυρόπουλον ὅτε ἤρξατο διδάσκων προτροπῆ βασιλέως ἐν τῷ τοῦ ξενῶνος καθολικῷ μουσείῳ Σ: Τοῦ αὐτοῦ προσφώνημα εἰς τὸν αὐτοῦ διδάσκαλον ἰωάννην τὸν ἀργυρόπουλον ὅτε ἤρξατο διδάσκων ἐν τῷ τοῦ ξενῶνος μουσείῳ ΒΞ

2. ἄλλο ἔγραψα: ἄλλό Ξ 4. τῷ Σ: λείπει ΒΞ 5. μέλει Σ: μέλλει ΑΒ μὴδενὶ ΣΒ: μὴδενὶ Ε 6. τὸν αὐτοῦ βίον ἀθῶν διαπερᾶν ΒΞ: λείπουσι Σ 7. διδασκάλων ΒΞ: διδασκάλων καὶ γενναιότατε Σ

ἔω γὰρ λέγειν τὰ προσδοκώμενα· καὶ οἶων οὐκ ἂν τις παρὰ πα-
 τρὸς ἤλπισεν, εἰ μὴ ὧν ἡμῖν ἐχαρίσω μέρος εἰσοίσομεν ὀτιοῦν,
 εὐγνώμονες εἶναι πρὸς τοῖς ἄλλοις μαθόντες, τίς ἂν παραίτησις
 γένοιτο ἢ τί οὐκ ἂν τοῖς ὑβρίζειν ἐπισταμένοις λέγειν παρέξομεν
 5 ἐφ' ἡμᾶς; Ἴν' οὖν ἐκείνων μὲν τῇ φύσει μηδὲν ἡμῖν ἀποδεκτέον
 προσγένηται, μηδὲ τοῖς ἀγαθαῖς σου δόξαιμεν ἂν ἔπεσθαι λαθεῖν
 παραγγέλμασι, σοὶ μὲν ἀποδοτέον ἂν ἡμῖν εἴη ὧν ἂν μέρος λα-
 βόντες ἔχωμεν παρὰ σοῦ, ἐμοὶ δὲ εἰ τι μὴ σοὶ προσῆκον ῥηθείη,
 σοὶ παρέχειν δίκαιον τὴν συγγνώμην.

10 Πολλῶν δὲ ὄντων ἅ τις ἂν εἰπεῖν ἔχοι, βουλόμενός σε τὸν
 πάντων ἄριστον ἐπαινέσαι, ἐν τι κάκεινο τῶν καλλίστων εἶναι
 δοκεῖ καὶ τὰ νῦν ἀναγκαῖον λέγεσθαι πρὸ τῶν ἄλλων, ὃ μοι καὶ
 τὸν λόγον μᾶλλον ἐστὶ πεποιηκός, ἐκείνων τε ἄλλου δεομένων
 καιροῦ καὶ κρείττονος ἧς γε νῦν περὶ λόγους δυνάμεως ἔχομεν.

15 Τὸ γὰρ περιόν σοι τοῦ λόγου, ὃ πόνοις οὐκ ὀλίγοις ἐκτήσω καὶ
 ἀναλώμασιν, ἔτι τε αὖ κινδύνοις ἠπείρω γινομένοις τε καὶ θα-
 λάττῃ, ἀφθόνως οὕτως ἐθέλειν μεταδιδόναι οἷς οὐδὲν τι λόγου
 τῶν ἄλλων ἐκρίθη φίλτερον εἶναι, πῶς οὐ μεγάλων ἐγκωμίων
 καὶ θαύματος ἄξιον; Ὡς γὰρ ἐκ τῆς τῶν Εὐρωπαίων, ὧ παρόν-
 20 τες, ἀφίκετο γῆς, οἱ τὰ τῆς Ἑλλάδος μετώκισται ἀγαθὰ, βλέψας

1 προσδοκώμενα BE: προσδοκώμενα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γρα-
 φέντος προσδοκώμενα Σ 6. μηδὲ Σ μὴδὲ BE λαθεῖν BΣ:
 λαθεῖν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος λαθεῖν E 7. ὧν Σ: δν BE

8. ἔχωμεν Σ: ἔχομεν BE 9. σοὶ BΣ: σοὶ ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον
 γραφέντος σοὶ E 11. κάκεινο Σ: κάκεινο BE 12. τὰ νῦν Σ:

τανῦν BΣ 13. μᾶλλον ἐστὶ ἔγραψα: μᾶλλον ἐστὶ E τε BE:
 τὲ Σ ἄλλου BE: ἄλλου ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἄλλων Σ

16. ἠπείρω BΣ: ἠπείρω E γινομένοις BE: γινομένοις ἐκ
 τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος γεινομένοις Σ 17. μεταδιδόναι BE:
 διδόναι Σ 19. Εὐρωπαίων Σ: εὐρωπαίων B: εὐρώπων ἐν τῷ
 κειμένῳ, ἐν δὲ τῇ ᾠξ εὐρωπαίων Σ 20. οἱ BΣ: οἶα E

εἰς τὰ τοῦνομα μόνον μουσεῖα φυλάττοντα ὅπως τε διητᾶτο καὶ
 οἷα μηδεμιάς οὔσης ἐπιμελείας ἐγένετο, τὴν τε φίλην πατρίδα
 κακῶς ἠλέησεν ἔχουσιν καὶ τοὺς λόγους ἐν ἀτιμίᾳ κειμένους
 ἐθρήνησε, βουλή δέ τις ἀρίστη τῷ γενναίῳ παραχρῆμα συνέστη
 τὰ τῶν λόγων ἐπανορθώσασθαι. Καὶ δὴ μουσεῖον τε ἦν αὐτίκα 5
 ἀνεωγῶς οὐχ ὡς ἂν ἦν αὐτῷ κατὰ γνώμην οὐδ' οἷον ἐξ Ἰταλίας
 ἐβούλετο ἐπανήκων, τοῦ καιροῦ καὶ τοῦτο ὡςπερ καὶ τᾶλλα δή-
 που συγγέαντος, πλήν ἄλλα τῶν γε ἐφ' ἡμῶν πάντων πολλῷ τῷ
 μέσῳ διεννηχός, ἀντικρὺς ἄλλην Ἀκαδημίαν καὶ Στοᾶν καὶ
 Περίπατον, τὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς φιλοσοφίας βασιλεία. Οὐδὲ γὰρ 10
 τοῖς ἐκεῖσε κρουνηδὸν ἐπιρρέουσι τοιαῦτα ἀκούειν ἦν, οἷα καὶ
 παρ' ἄλλοις φοιτῶσιν, ἀλλ' οἷα τε Ὀμήρῳ ἐλέγετο καὶ Δημοσθένει
 καὶ Πλάτῳ. Τούτων τοίνυν τὰ μὲν ἰδῶν ὁ γενναῖος ἡμῶν καὶ φι-
 λόσοφος βασιλεὺς, τὰ δ' ἀκούων παρ' ὧν ἐδόκει βέλτιον εἶναι,
 οὐκ ἐν λειμῶνι καὶ παραδείσῳ διέγνω ταῦτ' εἶναι λέγεσθαι δίκαια, 15
 ἀλλ' οἷα κόσμον φέρει τῇ πατρίδι λεγόμενα, μᾶλλον δ' ὅπου νῦν
 ὑμεῖς αὐτὸν καθορᾶτε ἐφ' ὑψηλοῦ καθήμενον βήματος, ὅθεν, οἷ-
 μαι, καὶ τοὺς μέγα τι περὶ αὐτῶν οἰομένους ὀλίγ' ἂν καὶ μὴ κατὰ
 τέχνην ἐπισταμένους ἐλέγξειε. Ρεῖ γὰρ ἐκ τῶν χειλέων αὐτοῦ

1. τοῦνομα BE: τούνομα Σ τε BE: τὲ Σ 2. μηδε-
 μιᾶς EΣ: μὴδὲμιᾶς B 4. ἀρίστη EΣ: ἀρίστη B 5. μουσεῖον
 τε ἔγραψα: μουσεῖον τε EΣ: μουσεῖον τὲ B 6. ἀνεωγῶς Σ:
 ἠνεωγῶς BE οὐχ ἔγραψα: οὐχ' E 7. τᾶλλα Σ: τ' ἄλλα BE

8. ἡμῶν Σ: ἡμῖν BE 9. διεννηχός B: διεννηχός οὐδενός
 ἀνταποκρινομένου εἰς τὸ ὑπερθεῖν τοῦ ο σημεῖον ἐν τῇ ᾠξ E: διεννη-
 κός Σ 10 γὰρ ἐν τῷ κειμένῳ BΣ: πρόσθετον ἐν τῇ ᾠξ E

11. ἦν Σ: λείπει BE 12 οἷα τε ἔγραψα: οἷα τὲ BE: οἷα τὲ
 καὶ οἷως Σ 13. ἰδῶν EΣ: ἰδῶν, ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος
 ἰδῶν B 15. δίκαια EΣ: δίκαια ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος
 δίκαιον B 16. οἷα E: οἷ BΣ 17. ὑψηλοῦ EΣ: ὑψηλοῦ
 κατὰ διόρθωσιν ἐκ τοῦ ὑκηλοῦ B 18. τι ἔγραψα: τί E αὐ-
 τῶν Σ: αὐτῶν BE ὀλίγ' ἂν Σ: ὀλίγα BE

οὐχ ὅτι μένος τῆς πανδήμου ῥητορικῆς, [οὐδ' αὖ πάλιν ποιητῶν
 τε καὶ συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ ἦν διαλεκτικὴν ὀνομάζειν ἐγνώκα-
 μεν, ἢ τὸ τῆς ἀληθείας κάλλος πρεσβεύειν καὶ ἀπελέγγχειν ἔργον
 τὸ ψεῦδος. Ἄλλὰ γὰρ τίς οὐκ ἂν μὲν ὅτῳ λόγος ἔνεστι τῷ χεῖρε
 5 κροτήσῃ καὶ αὐτῷ γενέσθαι δόξει τὸ μακάριον ἐκεῖθεν ποτε κατ-
 ελθὸν σοφία τοῦ διδασκάλου καὶ λόγῳ βασιλικῷ; Τίς δὲ τῶν ἐν
 βασιλείοις, τίς δ' αὖ τῶν ἐν ἀγορᾷ; Μέχρι γὰρ οἶμαι, χειροτε-
 χνῶν καὶ βαναύσων, εἰ τίς αὐτοῖς αἰσθησις τοῦ καλοῦ, τὸ τῆς
 ἡδονῆς κάλλος διαδεδράμηκε, σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς σφῶν
 10 αὐτῶν παῖδας μακαρίους ἀποκαλούντων, ἀγαθοῦ γε ὅτου τετυ-
 χηκότας ἐπ' αὐτῶν γενομένου. Γίνεται γὰρ καὶ βαναύσοις τῶν
 ἀγαθῶν σπουδῆν ἔχειν, εἰ γε τοῖς ἄρχουσι τούτων εὐνοεῖν μέλοι
 τοῖς ἀγαθοῖς.

Ἄλλ' ὦ φίλη καὶ γενναία πατρὶς, ἐῷ λέγειν σοι χαίρειν ὅσον
 15 βούλει, καὶ κατὰ κόρον ἔξδν, τοιοῦτον ἐνεγκαμένη οἶός σοι τῶν
 λόγων τὸ γνώριμον ἐπανορθώσασθαι πέφυκε καὶ ὅς σοι τῶν ἀρε-
 τῶν τὴν εἰκόνα φυλάττει εἰς κάλλος ἀπεξεσμένην ἀμήχανον.
 Χαίροις ἢ τῶν λόγων ἱερά μήτηρ, εἰ καὶ μὴ τοῖς πᾶσιν ἔξεστιν,
 οὕτω τῇ πάντα δόξαν ἀγούσῃ προνοία, ἀλλὰ τῷ λόγῳ κἂν γοῦν
 20 τὸ ἴδιον ἀνακαλέσαντι κάλλος, σημεῖον τῶν ἐσομένων ἡμῖν παρὰ
 θεοῦ δωρεῶν, εἴ τι μόνον ἐκείνῳ προσῆκον ἡμῖν διαγίγνεται καὶ ὧ

1. οὐχ Σ: οὐχ' ΒΕ πανδήμου ΕΣ: πανδήμου ἐκ τοῦ τὸ
 πρῶτον γραφέντος πανδήλου Β 4. ὅτῳ λόγος ἔνεστι ἔγραψα:

ὅτῳ λόγος ἔνεστι λόγος Σ: ὁ τῷ λόγῳ ἔνεστι λόγος ΒΕ

5. αὐτῷ ΒΕ: αὐτῷ Σ ἐκεῖθεν ποτε ἔγραψα: ἐκεῖθεν ποτὲ Ε

5-6. κατελθὸν ΒΕ: κατελθὸν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος κατ-
 ελθὸν Σ 9 διαδεδράμηκε Σ: διαδραμεῖν ΒΕ 10. τετυχη-

κότας ΒΣ: τετυχηκότος Ε 11. Ἐν τῇ ᾧ Γνωμικὸν Σ 12 εὐ-

νοεῖν Β: εὐρ εἶν Ε: εὐροεῖν Σ μέλοι ἔγραψα: μέλει Σ: μέλ-

λοι ΒΕ 14. γενναία ΕΣ: γενναῖα Β 15. οἶός ἔγραψα: οἶος Ε

18. ἔξεστιν Σ: ἐξῆν ΒΕ 19. οὕτω Σ: οὕτῳ ΒΕ 20. τὸ ΒΣ:

τὸν Ε

τὰ τῶν πραγμάτων πεσόντα ῥᾶον ἐγείρεσθαι πέφυκε. Χαίρετε δὲ καὶ ὑμεῖς οἱ τῶν λόγων ἐρῶντες, ὑμῶν τὴν πολλὴν ἀχλὺν τῆς ἀμαθείας ὡς ἀληθῶς οὐ τῆς Ἀθηνᾶς σκεδασάσης, ἀλλ' ᾧ μέγα τε ἡ σοφία καὶ ἀντὶ πλούτου παντός. Ἐγὼ δὲ, ὧ τί ἂν σε καλέσας οὐκ ἔχω, φῶς καὶ βᾶθρον καὶ διδάσκαλε καὶ πατήρ, τίς ὁρῶν ταῦτα καὶ ἀκούων γενοίμην ἢ δῆλος καὶ χρῶ, τὸ τοῦ λόγου, τῇ παιδρότητι τὴν χαρὰν μηνύων ὑπερχειλῆ; Ἢ τί ἂν εἰπὼν καὶ ποιήσας δόξαιμ' ἂν τι καὶ ὁπῶσόν τῆς πρὸς ἡμᾶς σου καλοκαγαθίας ποιήσιν ἀντάξιον; Μόλις γὰρ ἂν αὐτὴν παραιτησάμενος τὴν ψυχὴν, εἰ δὴ δι' σέ το εὔ εἶναι ταύτῃ γεγένηται· ὁ τίς ἂν τοῦ ἀπλῶς εἶναι ἠγήσαιο προτιμότερον; Εἰ δὲ δὴ τι καὶ ἡμῖν παρὰ θεοῦ χρηστόν γένοιτο, τότε ἂν κοινόν σοι τοῦτο προθέμενοι δόξαιμεν ἂν τι προσενεγκεῖν. Θεῷ γὰρ καὶ σοὶ μέλειν προεθέμην τὰ γε ἡμέτερα.

2. ὑμεῖς ΒΣ: ἡμεῖς Ε ἀχλὺν Σ: ἀχλὴν ΒΕ 4. τε ΒΣ: τὲ Ε ὧ τί Σ: ᾧ τι ΒΕ σε ΒΕ: λείπει Σ 7. χαρὰν ἔγραψεν ἀρχίσας νὰ γράψῃ χάριν Σ: χάριν ΒΕ μηνύων ΒΕ: μηνύειν Σ

8. καλοκαγαθίας ἔγραψκ: καλοκαγαθίας ΒΕ: καλομαγαθίας Σ 12. σοι ΒΕ: λείπει ἐν τῷ κειμένῳ, φαίνεται δὲ προστεθὲν ἐν τῇ ᾧ, ἀλλ' εἶνε κεκαλυμμένον ὑπὸ κηλίδος μέλανος Σ προθέμενοι Σ: προθέμενος ΒΕ 13. σοὶ ΕΣ: σοι Β μέλειν Σ: μέλλειν ΒΕ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΙΣΑΑΚΙΩ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΩ¹

D. Isacio Argyropolyi.

Havemo inteso quanto ne scrivete de uno organetto por la nostra capella che intentimo volere fare. Dicemo che debiate venire que da nuy recevuta che haverete la presente, perche intenderemo voluntieri.

Date Galiate die 12 Nouembris 1472.

Per Laurentium.

¹ Σώζεται αυτόγραφος ἐν τῷ Archivio di Stato τοῦ Μεδιολάνου, Registri Missive N° 105 φ. 369^ς.

ΙΑΝΟΥ ΛΑΣΚΑΡΕΩΣ ΡΥΝΔΑΚΗΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ ΤΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΝ ¹

Καὶ σὺ, φίλη κεφαλὴ, βαιὸν σπινθῆρ' ἀναφλέξας
αἰπυτάτης σοφίης λείψανον ἀδρανέος,
κεῖσ' Ἀργυροπούλοιο πάτρης ἐκάς ἔνδοθι Ῥώμης,
Ῥώμης δ' ὀπλοτέρης γνῶριμος ἀστὸς ἔφους.

¹ Ἐξεδόθη ἐν τοῖς Jani Lascaris Rhyndaceni Epigrammata.
Ἐν Παρισίοις. 1527, ὧν ἀντίτυπον ἀπέκειτο ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ
Γεωργίου Μαυροκορδάτου. Ἀνετυπώθη δὲ καὶ ὑπὸ Αἰμιλίου Legrand
ἐν Bibliographie hellenique... aux XVe et XVIe siècles. Ἐν
Παρισίοις. 1885. Τόμ. Α' σ. 197.